

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 13 Temmuz 2026
Sayı: 19711

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

46564

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim 01.07.2026

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

17 Haziran 2026 tarihinde Avrupa Parlamentosu 2025 Yılı Türkiye Raporu kabul edilmiştir. Raporun Çerçeve başlığında;
AB ve Türkiye, 23 Kasım 2023 tarihli AB-Türkiye ilişkileri hakkında Ortak Bildirim'de yer alan tavsiyeler ve ilgili AB Zirvesi Sonuçları doğrultusunda, karşılıklı çıkar alanlarında yeniden işbirliği sürecini devam ettirmektedir. Söz konusu Zirve Sonuçlarında ortaya konulan koşullara tabi olmak kaydıyla AB, Türkiye ile kademeli, orantılı ve geri çevrilebilir şekilde yapıcı bir işbirliği tesis ederken ortak çıkar alanlarında yüksek düzeyde angajman devam etmiştir.
Türkiye ile yürütülen katılım müzakereleri, Aralık 2024 tarihli Konsey Sonuçlarında da tekrar edildiği üzere, 2018'den bu yana durma noktasındadır. AB'nin, demokratik standartlar, hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığı ve temel haklara saygının giderek kötüleşmesiyle ilgili ciddi endişeleri giderilmemiştir. 2025'in başından bu yana seçilmiş yetkililer, muhalif figürler, siyasi aktivistler, sivil toplum ve iş dünyası temsilcileri, gazeteciler ve diğer kişilere yönelik tutuklamalar ve suçlamalar, Türkiye'nin demokratik geleneğine bağlılığının giderek daha fazla sorgulanmasına yol açmış ve yargı bağımsızlığı konusundaki endişeleri derinleştirmiştir.”, ifadelerine yer verilmiş ve ilerleme fasılları çerçevesinde ülkemizin durumu değerlendirilmiştir. Ekonomik açıdan ise Türkiye, 2024'te 210 milyar avroya ulaşan rekor ticaret hacmiyle AB'nin beşinci büyük ticaret ortağı olmaya devam etmiştir. Türkiye aynı zamanda giderek daha aktif ve çok katmanlı bir dış politika ortaya koymuştur. Artan jeopolitik sınamalar, özellikle Suriye, Ukrayna, Gazze ve Güney Kafkasya'daki gelişmelerle bağlantılı olarak, Türkiye'nin stratejik bölgesel rolünü daha da belirginleştirmiştir.

Söz konusu Raporda, Fası 11: Tarım ve Kırsal Kalkınma, Fası 12: Gıda Güvenliği, Veterinerlik ve Bitki Sağlığı Politikası, Fası 13: Balıkçılık ve Su Ürünleri Yetiştiriciliği, Fası 11: Tarım ve Kırsal Kalkınma başlıklarında tespit edilen bulgular ile söz konusu fasıla ilişkin raporun çeşitli yerlerinde geçen kısımlarla ilgili Komisyonun yerine getirilmeyen önceki raporda yer alan tavsiyelerin hâlâ geçerliliğini koruduğu ve gelecek yıl atılması gereken adımlara yer verilmiştir.

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

46564

Bu bağlamda;

1. Raporda; “Türkiye, tarım ve kırsal kalkınma konusunda belirli düzeyde hazırlıklıdır. Raporlama döneminde, sınırlı ilerleme kaydedilmiştir. Türkiye'nin tarımsal destek politikası, AB ortak tarım politikası ilkelerinden uzaklaşmaya devam etmiştir. Ulusal mali katkının artırılmasıyla ve önemli miktarda fon kullanılmasıyla, AB Katılım Öncesi Yardım Aracı Kırsal Kalkınma Programı'nın (IPARD) uygulanması konusunda önemli iyileşmeler kaydedilmiştir. Komisyonun geçen yılki tavsiyelerinin yalnızca bir kısmı yerine getirilmiştir ve bu nedenle söz konusu tavsiyeler hâlâ geçerlidir.”, şeklinde bulgulara yer verilmiş ve “Gelecek yıl, Türkiye'nin özellikle: başta tarımsal destekleme politikası olmak üzere mevzuatını AB müktesebatıyla uyumlaştırması; çiftlik sürdürülebilirlik veri ağını ve entegre idare ve kontrol sistemini tesis etmesi; sığır etine ve canlı sığır ayağına yönelik ithalat kotalarının kalıcı olarak açılmasını ve şeffaf yönetimini sürdürmesi gerekmektedir.”, gibi bir takım tavsiye kararlarına değinmiştir. Söz konusu bulgu ve tavsiye kararlarına ilişkin Bakanlığınız tarafından herhangi bir değerlendirme yapmış mıdır? bu hususta ne tür planlamalar yapılmaktadır?
2. Raporda; “Türkiye, gıda güvenliği, veterinerlik ve bitki sağlığı politikası konusunda belirli düzeyde hazırlıklıdır. Raporlama döneminde ilerleme kaydedilmemiştir. Bu alandaki AB müktesebatının tam olarak uygulanması için kayda değer ilave çabalara ihtiyaç duyulmaktadır. Komisyonun geçen yılki tavsiyeleri yerine getirilmemiştir ve bu nedenle hâlâ geçerlidir.”, şeklinde bulgulara yer verilmiş ve “Gelecek yıl, Türkiye'nin özellikle: çiğ süt başta olmak üzere, AB yapısal standartlarını karşılamak için gıda, yem ve hayvansal yan ürün üretimini iyileştirmesi; pestisit kalıntılarına ilişkin AB'nin maksimum limitlerine uyması ve tekrar eden eksiklikleri etkin bir şekilde ele alması; AB'nin Tek Sağlık Yaklaşımını, zoonoz hastalıklar kontrol sistemine entegre etmesi gerekmektedir.”, gibi bir takım tavsiye kararlarına değinmiştir. Söz konusu bulgu ve tavsiye kararlarına ilişkin Bakanlığınız tarafından herhangi bir değerlendirme yapmış mıdır? bu hususta ne tür planlamalar yapılmaktadır?
3. Raporda; “Türkiye, balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği konusunda orta düzeyde hazırlıklıdır. Özellikle kaynaklar ve filo yönetimi ile denetim ve kontroller konularında bazı ilerlemeler kaydedilmiştir. Komisyonun geçen yılki tavsiyelerinin yalnızca bir kısmı yerine getirilmiştir ve bu nedenle söz konusu tavsiyeler hâlâ geçerlidir.”, şeklinde bulgulara yer verilmiş ve “Gelecek yıl, Türkiye'nin özellikle: sürdürülebilir balıkçılık yönetimine yönelik bilimsel tavsiyeleri desteklemek amacıyla verilerin toplanmasını ve veri paylaşımını AB mevzuatına uygun olarak daha da iyileştirmesi; başta meslek örgütlerinin tanınmasına ve rollerine ilişkin kriterler olmak üzere, piyasa politikasını AB kurallarıyla uyumlaştırma çabalarını hızlandırması; Akdeniz'deki balıkçılığın izlenmesi, kontrolü, yürütülmesi, gözetimi ve denetiminin, Avrupa standartlarına uyumunu hızlandırması ve yasa dışı, kayıt dışı ve düzenlenmemiş balıkçılıkla (IUU) mücadele edilmesine yönelik çabalarını güçlendirmesi gerekmektedir.”, gibi bir takım tavsiye kararlarına değinmiştir. Söz konusu bulgu ve tavsiye kararlarına ilişkin

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

46564

Bakanlığınız tarafından herhangi bir değerlendirme yapmış mıdır? bu hususta ne tür planlamalar yapılmaktadır?

4. “Tarımsal ekonomik hesaplar, AB müktesebatıyla hâlâ tam olarak uyumlu değildir. Bununla birlikte verimlilik sorunlarıyla karşı karşıya olan tarım sektörünün GSYH içindeki payı 2024'te daha da azalarak %5,8'e gerilemiştir.”, bu hususta gerekli düzenlenmelerin yapılması hususunda herhangi bir çalışma bulunmakta mıdır?
5. “Yatay konularla ilgili olarak, Türkiye Yeşil Mutabakat Eylem Planı kapsamında sürdürülebilir tarım konusunda ilerleme kaydetmek için kayda değer hiçbir adım atmamıştır. Türkiye, AB'nin ortak tarım politikası kapsamındaki desteği düzenleyen ilkelerden uzaklaşmaya devam etmiştir. Entegre İdare ve Kontrol Sistemi'nin tesis edilmesine ilişkin gelişme kaydedilmemiştir.”, şeklindeki bulgulara ilişkin değerlendirmeniz nedir? ‘Türkiye Yeşil Mutabakat Eylem Planı’ ve ‘Entegre İdare ve Kontrol Sistemi’nin tam uygulamaya alınması hususunda herhangi bir adım atılacak mıdır?
6. “Ortak piyasa düzeni konusunda bir gelişme kaydedilmemiştir. AB'yle tarım ürünleri ticaretine ilişkin anlaşma kapsamında, sığır eti ve canlı sığır ile ilgili tercihli kotaların etkili bir şekilde açılması ve doldurulması süreci hâlâ şeffaf değildir.”, tarımsal ticaret açısından önem arz eden bu uygulamalara ilişkin ne tür tedbirler alınması planlanmaktadır?
7. “Türkiye’nin Kalite politikası konusunda, AB müktesebatıyla uyumun devam etmesi gerekmektedir. Organik tarım konusunda, AB müktesebatıyla uyum sağlanması bakımından ilerleme kaydedilmemiştir. Yolsuzlukla mücadele tedbirleri konusunda, IPARD kurumları usulsüzlükleri önlemek, tespit etmek ve bildirmekle yükümlüdür.”, şeklindeki bulgular tarafınızca değerlendirilmiş midir? bu hususta yaklaşımınız nedir?
8. “Genel gıda güvenliği alanında, AB'ye Türkiye'den ithal edilen meyve ve sebzelerde pestisit kalıntıları ile kuru incir, antep fıstığı, ot ve baharatlarda bulunan kirleticilere ilişkin Gıda ve Yem İçin Hızlı Alarm Sistemi bildirimlerinin sayısı yine yüksek kalmıştır.”, söz konusu bulgu ‘gıda güvenliği’ ve ‘ülkemizin ticari itibarı’ bağlamında değerlendirmeye alınmış mıdır? Bu husustaki düşünceniz nedir?
9. “Veterinerlik politikası alanında, domuzların kimliklendirilmesi ve kayıt altına alınması ile sığır ve küçükbaş hayvanların kimliklendirilmesi hususunda halen bir ilerleme sağlanmamıştır. Hayvan refahı konusunda, mevzuatın uygulanması hususunda eksiklik devam etmiş olup kesimhaneler, uzun yolculuklar ve zenginleştirilmiş kafes sistemlerine geçiş ile ilgili kurallar hâlâ uygulanmamaktadır. Türkiye'deki hayvan sağlığı mevzuatı, henüz AB'nin hayvan sağlığı politikası ve müktesebatıyla uyumlu değildir.”, söz konusu bulguya ilişkin bir çalışma yapılacak mıdır? Bahse konu uyumu sağlamak üzere ne tür adımlar planlanmaktadır?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

46564

10. “Gıda, yem ve hayvansal yan ürünlerin piyasaya arzı alanında, çiğ süt stratejisinin henüz hazırlanmamış olması ve çiğ süt üreticilerinin uygulayacağı genel kuralların henüz yürürlükte bulunmaması nedeniyle, çiğ süt kalitesi konusunda hâlâ sorunlar yaşanmaktadır. Çiğ süt spesifikasyonları ve somatik hücre kriterlerini karşılamayan sütlerin kullanımına ilişkin kurallar hâlâ yasal düzenleme olarak kabul edilmemiştir.”, bir tarım ülkesi olan Türkiye’de söz konusu bulgunun tespitini tarım politikaları bağlamında nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu husus gerekli düzenlemeler yapılacak mıdır?
11. “Hayvansal yan ürünlerin toplanması, depolanması ve işlenmesine ilişkin AB ile uyumlu bir sistem henüz mevcut değildir. Türkiye’nin, gıda güvenliği kuralları ve yemlere ilişkin özel kurallar hususunda çabalarını sürdürmesine rağmen, herhangi bir ilerleme kaydedilmemiştir.”, bulgu bağlamında, ‘AB ile uyumlu bir sistem’ kurulması hususunda bir çalışma bulunmakta mıdır?
12. “Türkiye, bitki sağlığı politikası alanında, tarımsal bitki türlerine ait çeşitlerin kayıt altına alınmasına ilişkin ilkeleri belirlemek amacıyla bitki çeşitlerinin kayıt altına alınmasına ilişkin bir yönetmelik yayımlamıştır. Bitki sağlığı kanununa ilişkin herhangi bir ilerleme kaydedilmemiştir. Türkiye, yeni gıdalar ve genetiği değiştirilmiş organizmalar konularındaki mevzuatını henüz uyumlaştırmamıştır.”, temel sorunlardan birini teşkil eden ‘genetiği değiştirilmiş organizmalara’ dair gerekli mevzuat düzenlemelerine ilişkin bir çalışma var mıdır?
13. “Su ürünleri yetiştiriciliği konusunda önemli bir gelişme kaydedilmemiştir. Uluslararası anlaşmalar konusunda, Türkiye bölgesel ve uluslararası platformlarda AB ile iş birliğini sürdürmüştür. Türkiye, GFCM’nin çalışmalarına aktif ve destekleyici bir tutumla katılmıştır. Ancak, balıkçılık ve denizcilik politikası konusunda AB ile iş birliğini geliştirecek olan Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi’ni henüz onaylamamıştır.”, bir deniz ülkesi olan Türkiye’nin söz konusu sözleşmeyi onaylanmamasının gerekçesi nedir? Bu hususta bir çalışma yapılacak mıdır?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA